

Bratislava, 31.marca 2020

Zamestnávateľia žiadajú konkretizáciu a rýchlejšiu implementáciu opatrení

Zamestnávateľia združení v APZ, AZZZ SR, Klube 500, RÚZ, SOPK a SPPK oceňujú proaktívny prístup zo strany vlády, diskusiu s podnikateľmi a v rámci možností rýchle vypracovanie prvých opatrení na zmiernenie ekonomických dopadov. Zástupcovia zamestnávateľov však žiadajú vládu, aby bezodkladne konkretizovala medializované informácie o súbore opatrení na zmiernenie dopadov krízy na podnikateľské prostredie. Zároveň opatrenia, ktoré majú reálny potenciál pomôcť zamestnávateľom by mali byť uvedené do praxe čo najskôr.

Tisíce zamestnávateľov, malých podnikateľov a živnostníkov čakajú na opatrenia, ktoré im pomôžu zmierniť dopady koronavírusu na podnikateľské prostredie. Je nepochybné, že nastupujúca hospodárska kríza bude mať ďalekosiahle následky, predovšetkým v podobe nárastu nezamestnanosti. Vláda by preto mala efektívne riešiť dopady krízy tak, aby v dôsledku rapidného znižovania nákladov zachránila prácu pre zostávajúcich zamestnancov. Zamestnávateľia preto žiadajú okamžité a razantné opatrenia, ktoré zároveň nebudú administratívne náročné. Práve časové hľadisko je veľmi dôležité, a preto opatrenia, ktoré predpokladajú napríklad posudzovanie tržieb, môžu byť práve z dôvodu časovej náročnosti ich samotnej implementácie neúčinné.

„Z čoho sme v týchto dňoch veľmi prekvapení je, že delíme zamestnancov, ktorých sa situácia dotkla, na rôzne kategórie. Niektorí dostanú 100%, iní 80% či 60% priemernej mzdy. A čo je najhoršie, máme tu ešte jednu kategóriu. A tou sú zamestnanci, ktorým štát nechce pomôcť vôbec. Z rýchlej analýzy nám vyplýva, že 1400 firiem má osobné náklady vyššie ako 200 tisíc mesačne. Tieto firmy zamestnávajú viac ako 620 tisíc ľudí a do sociálneho systému ročne odvádzajú 3,25 mld. odvodov a 1 mld. daní.“ konštatuje Alexej Beljajev, prezident APZ.

Podobne, ako v iných krajinách Európy, je dôležité zaviesť opatrenia, ktoré sú skôr plošného charakteru. Urýchlene preto potrebujeme zaviesť tzv. Kurzarbeit - koncept, ktorý sa úspešne uplatňuje napríklad v Českej republike, Nemecku či Rakúsku, a v rámci ktorého je koncovým prijímateľom zamestnanec, preto sa naň nevzťahujú žiadne finančné limity. *„Ak tak neurobíme, výrazne sa zníži naša konkurenčná schopnosť a investičná atraktivita do budúcnosti.“* dodáva Alexander Matušek, prezident ZAP SR. Slovenská republika je jedna z posledných krajín Európskej únie, ktorá kurzarbeit zatiaľ nemá. Súčasne považujeme za nevyhnutné, aspoň na určité obdobie revidovať tzv. sociálne balíčky a iné populistické sociálne opatrenia prijaté ešte predchádzajúcou vládou.

„Z pohľadu zamestnanosti je absolútne kľúčové nevynechávať z pomoci veľké podniky, nakoľko podstatná časť segmentu malých a stredných firiem je práve naviazaná na veľké firmy“, vyhlásil Miroslav Kiral'varga, prezident RÚZ.

„Tak ako v celom národnom hospodárstve, rovnako aj v agropotravinárstve sú kostrou všetkých segmentov stredné a veľké podniky. Poľnohospodári a potravinári teraz potrebujú flexibilný zákonník práce, ktorý musí reflektovať na sezónnosť, nadčasovú flexibilitu a na časovú náročnosť mimo štandardných pracovných hodín. Táto pandémia musí otvoriť oči všetkým kompetentným, pretože investície do potravinárstva a zrovnoprávnenie podmienok našich poľnohospodárov a potravinárov na európskom trhu sú kľúčom k potravinovej sebestačnosti, bez ohľadu na veľkosť podniku“, uviedol predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho.

„Podľa Klubu 500 je neprijateľné, aby vláda rozdeľovala zamestnancov a podnikateľov na skupiny, na tých čo dostanú od 100% do 60%, tých čo dostanú 40% a 20% a tých čo nedostanú takmer nič a ostanú im len oči pre plač! Na druhej strane keď sa pozrieme na dane a odvody ktoré títo podnikatelia odvádzajú, tak tí čo odvedli a odvádzajú najmenej daní a odvodov štátu dostanú od 100 do 60%, tí čo odvádzajú viac odvodov dostanú 40 a 20% a tí, ktorí odvádzajú najviac daní a odvodov tomuto štátu nedostanú takmer nič! Takto sa kríza nerieši, takto sa štát neriadi. Môžeme len vyjadriť presvedčenie, že sa to zmení.“, potvrdil Vladimír Soták, predseda Klubu 500

„Zamestnávateľom chyba základná stratégia vlády v riešení dopadov pandémie koronavírusu na ekonomiku a podnikateľské prostredie, ako aj stanovenie finančného rámca jej riešenia. Dostávame sa do veľmi zlej konkurenčnej pozície v rámci EÚ, čo výrazne znižuje našu konkurenčnú pozíciu do budúcnosti.“, uzatvára Peter Mihók, predseda SOPK.

Práve rýchla a účinná pomoc môže podľa zamestnávateľov v týchto kritických chvíľach zamedziť kolapsu hospodárskych vzťahov a Slovenskej ekonomiky ako-takej. Okamžite realizované opatrenia zároveň vytvoria podmienky pre rýchlejšie zotavenie Slovenska z krízy.

Asociácia priemyselných zväzov
Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR
Klub 500
Republiková únia zamestnávateľov
Slovenská obchodná a priemyselná komora
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora

KLÚČOVÉ OPATRENIA NA PODPORU EKONOMIKY ZASIAHNUTEJ COVID-19

Je v eminentnom záujme zamestnávateľov zabezpečiť v prvom rade bezpečnosť a ochranu zdravia svojich zamestnancov. V tejto súvislosti zamestnávateľia v súlade s odporúčaním centrálného krízového štábu a Úradu verejného zdravotníctva koordinujú rozsah preventívnych opatrení a režim práce v jednotlivých spoločnostiach s regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva. Zamestnávateľia v súčasnej dobe s vypätím všetkých síl zabezpečujú výrobu v súlade s odporúčaniami úradov tak, aby plnili požiadavky svojich odberateľov. Je v našom spoločnom záujme udržanie výroby vo všetkých sektoroch tak, aby sa mimo iné zabezpečil chod štátu, ale aj tvorba zdrojov na kompenzáciu podnikov a občanov zasiahnutých krízou.

I. KOMPENZÁCIA NÁKLADOV ZAMESTNANCOV

- a. úhrada časti osobných nákladov zamestnávateľov počas doby pri ktorej nie je zamestnanec v práci kvôli prekážkam na strane zamestnávateľa
 - zvyšuje sa náhrada, ktorá prináleží zamestnancovi na 80% jeho priemerného zárobku
 - dôvody: dočasné uzavretie alebo obmedzenie prevádzky v dôsledku obmedzenia dopytu po poskytovaných službách alebo obmedzení odbytu výrobkov, nemožnosť pridelovania práce zamestnancom z dôvodov neprítomnosti väčšieho počtu zamestnancov (karanténa, PN, OČR), alebo v dôsledku výpadku vstupov surovín, služieb, súčiastok, podkladov, ...
 - umožňuje sa zamestnávateľovi prejsť na uvedený režim aj bez predchádzajúceho súhlasu odborov
 - zamestnávateľovi štát vyplatí mesačný príspevok vo výške 70% priemerného zárobku zamestnanca
 - uvedené obdobie je oslobodené od platenia zdravotných a sociálnych odvodov a dane z príjmov FO
- b. zavedenie kompenzácie nákladov pre SZČO
 - umožní sa SZČO dočasné pozastavenie živnosti v prípadoch podľa ods. a.
 - štát vyplatí SZČO príspevok vo 70 % jeho priemerného zárobku, minimálne vo výške minimálnej mzdy za obdobie marec – jún 2020 za podmienky dočasného prerušenia živnosti
 - uvedené obdobie je oslobodené od platenia zdravotných a sociálnych odvodov a dane z príjmov FO
 - obdobie môže byť predĺžené rozhodnutím Vlády SR
- c. prevzatie nákladov na zamestnancov, ktorí sú kvôli karanténe na OČR, príp. PN
 - zavádza sa inštitút „Karanténna PN“ a „Karanténna OČR“.
 - dôvody: zamestnancovi, alebo rodinnému príslušníkovi bola nariadená karanténa, bol z dôvodu choroby uznaný za dočasne PN, musí sa starať o dieťa z dôvodu uzavretia školského zariadenia, dočasné uzatvorenie prevádzky z dôvodu rozhodnutia UVZ
 - dávky od prvého dňa hradí Sociálna poisťovňa
 - navrhuje sa preplatiť vynaložené výdavky zamestnávateľov na týchto zamestnancov od účinnosti vyhlásenia núdzového stavu v SR, dňa 11.3.2020

II. ZLEPŠENIE CASH-FLOW PODNIKATEĽSKÝCH SUBJEKTOV

- a. moratórium na splácanie úverových zmlúv a lízingových zmlúv
 - dlžníkovi sa posúva povinnosť uhrádzať splátky z úverových a lízingových zmlúv (istina + úroky),
 - dlžníkovi ostáva zachované oprávnenie riadne plniť platobné povinnosti z uvedených zmlúv
 - moratórium je platné do 31.12.2020; jeho trvanie môže byť predĺžené nariadením vlády
 - platnosť a účinnosť uvedených zmlúv sa predlžuje o čas trvania moratória
 - v prípade zmlúv, ktoré by mali končiť počas trvania pohotovostného stavu, sa tieto zmluvy predlžujú do 31.12.2020, všetko bez záznamu v registri
- b. alokovanie prostriedkov v SIH, EXIMBANKE, SZRB na poskytovanie bezúročných prevádzkových úverov
- c. odloženie platieb štátu, mestám a obciam
- d. pozastavenie vybraných ustanovení Zákona o konkurze a reštrukturalizácii (najmä podania návrhov ...)
- e. pozastavenie ustanovení o hromadnom prepúšťaní zamestnancov